

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Безверха І.І.

аспірант,

Запорізька державна інженерна академія

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МЕТАЛУРГІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Конкурентоспроможність підприємства на ринку є синергетичним ефектом впливу багатьох зовнішніх і внутрішніх факторів, що містяться в підприємстві а також механізмів і зовнішніх існуючих обумовленостей в оточенні.

Конкурентоспроможність підприємств металургії необхідно розглядати в ширшому контексті, з урахуванням характерних умов і специфіки галузі. Для здобуття і утримання складної до копіювання конкурентної переваги сучасні підприємства металургії мусять шукати нових рішень в сфері управління, докладаючи особливих зусиль в напрямку прийняття новаторських і інноваційних починань, що вирізняються на тлі суперників і водночас складні до наслідування.

Сучасні підприємства металургії, бажаючи збільшити свою ринкову конкурентоспроможність, мусять брати до уваги велику кількість факторів, однаково як зовнішніх – наявних в оточенні, так і внутрішніх [1; 2].

Варто додати, що фактори, що мають своє джерело в оточенні, незалежні від підприємства, значною мірою є похідною державної політики і механізмів регулювання металургійного ринку, а також залишаються під впливом однаково загальної кон'юнктури і політико-економічної ситуації в Україні, як і світової кон'юнктури. У свою чергу внутрішні фактори мають зв'язок з діями, пов'язані з фінансовою спроможністю підприємства, наявними матеріальними запасами, інтелектуальним капіталом, організаційною структурою, прийнятою стратегією розвитку, методами управління, підприємництвом, інноваційністю і якістю пропонованих продуктів а також послуг.

Можна сказати, що група внутрішніх факторів ототожнюється з наявними у підприємства металургії стратегічними ресурсами а також вмінням їх використовувати з метою прийняття дієвих рішень, що є відповіддю і реакцією на зміни і перетворення, що стаються, в зовнішньому оточенні.

Кожне підприємство діє на користь оточення і знаходиться під його впливом [3]. Інтерактивний характер цієї залежності проявляється в цьому, що підприємство з одного боку черпає ресурси з оточення, з іншого – надає оточенню відповідні продукти або послуги, що є відповіддю на розповсюджені ринкові потреби. У цьому процесі велике значення мають внутрішні фактори конкурентоспроможності, до яких зараховується в т.ч.:

- привабливість пропонованих продуктів;
- спосіб управління підприємством;
- підприємництво і інноваційність;
- ключові компетенції;
- людський капітал;
- організаційна культура;
- спосіб управління взаємовідносинами з клієнтами;
- вміння реалізувати прийняту стратегію розвитку;
- здібність до побудови капіталу клієнтів і створення інтелектуального капіталу;
- стратегічні альянси з іншими підприємствами та організаціями;
- мережі дистрибуції;
- місцезнаходження підприємства;
- наявне майно;
- технології;
- системи управління якістю.

Візуалізацію найважливіших елементів, які впливають на конкурентоспроможність підприємства металургії, представлено на рис. 1.

У представленій моделі варто звернути увагу на кілька істотних питань:

1) конкурентоспроможність трактується з точки зору процесного підходу як похідна синергетичного впливу інтегрованої сукупності взаємообумовлених зовнішніх і внутрішніх факторів а також дій, що чинить підприємство;

2) конкурентоспроможність сучасних підприємств металургії безпосередньо залежна від обумовленостей і обумовлюючих факторів конкурентоспроможності для металургії в цілому, а також залишається під впливом господарсько-економічної, політичної ситуації в Україні а також кон'юнктури на світових ринках;

3) можливість реалізації підприємством металургії дій, спрямованих на поліпшення рівня конкурентоспроможності, значною мірою залежить від наявних факторів;

4) отримання конкурентної переваги може бути результатом ринкової конкурентоспроможності пропонованої металургійної продукції, але також ефектом політико-бізнесових зв'язків, завдяки прибутковим угодам чи публічним замовленням.

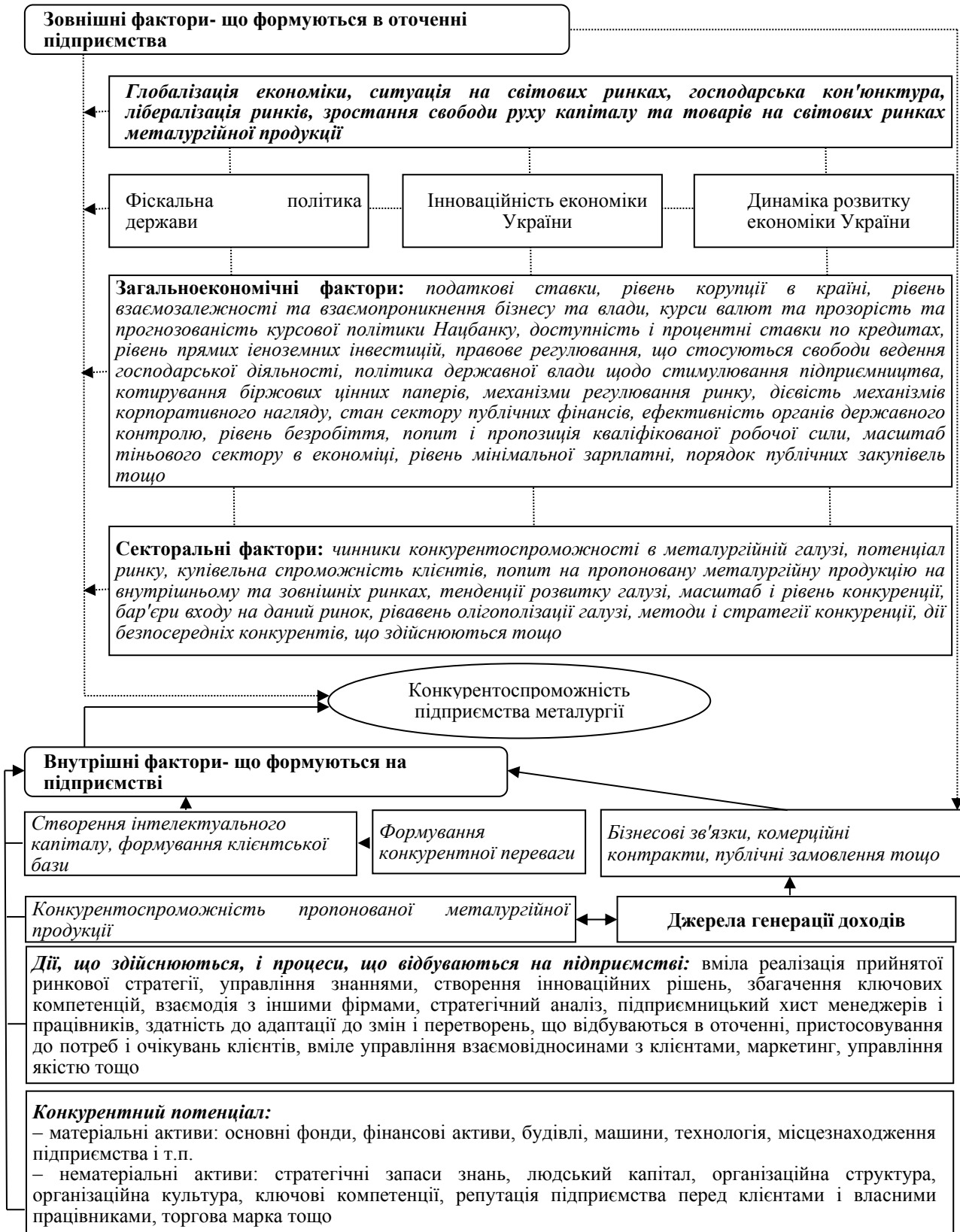

Рис. 1. Комплексне трактування факторів, що впливають на конкурентоспроможність підприємства металургії

Джерело: розроблено автором

Варто зазначити що презентована модель є віддзеркаленням дійсних передумов і процесів, наявних в бізнес-середовищі та внутрішньому середовищі металургійних підприємств України. Дана модель може бути

вихідною точкою до подальших поглиблених аналізів у рамках конкретних дослідницьких проблем. Для кожного підприємства слід індивідуально розглядати означені залежності і зв'язки, з огляду на факт, що специфіка металургійної галузі завжди визначає те, які фактори мають найбільшу силу впливу.

У моделі розглянуто важливу групу факторів, які мають значущий вплив на ринкову конкурентоспроможність. Проте, деякі з цих факторів складні для аналізу та прогнозування. До них відноситься, зокрема, знайомства, корупція під час тендерів, політико-бізнесові зв'язки, які є причиною того, що підприємство значно збільшує свою конкурентоспроможність, отримуючи певні фінансові вигоди. Ці фактори можна визначити назвою «вирізняючих» здібностей в сфері формування бізнес-співвідношень з обраними зацікавленими сторонами, що мають певні повноваження, особливо це стосується адміністративних рішень і розпоряджень щодо фінансових ресурсів країни. Спостереження організаційної дійсності підприємств металургії України показує, що ці фактори мають величезне значення, і їх роль складно переоцінити.

Дані фактори мають фундаментальне значення для розвитку підприємства металургії, оскільки є незвичайно дійовим інструментом конкуренції, який цілком виключає інші підприємства з ринкового суперництва. Можна сказати, що ці фактори легітимують дії, що здійснюються через підприємство, стаючи домінантою ринкового успіху.

Варто зауважити, що в окремих секторах економіки, таких як металургія, на перший план виступають певні специфічні обумовленості, які визначають рамки і форми конкуренції між підприємствами [4], через те, що для підприємств вітчизняної металургії цільовою групою клієнтів є не індивідуальний споживач, а інші підприємства, а також організації сектора публічних фінансів.

Отже в процесі аналізу факторів конкурентоспроможності можна зробити висновки що конкурентоспроможність металургійних підприємств надзвичайно залежна від зовнішніх та внутрішніх факторів, серед яких ключову роль відіграє дешева робоча сила, прихильність влади, податкові пільги, а також кон'юнктура на світових ринках металургійної продукції.

Список використаних джерел:

1. Багрова І.В.. Складові та фактори конкурентоспроможності / І.В. Багрова, О.Г. Нефедова // Науковий журнал «Вісник економічної науки України». – 2007. – № 1(11). – С. 11–16.

2. Ильяшенко С.Н., Шипулина Ю.С. Анализ рыночных возможностей инновационного развития предприятия в условиях нечеткой оценки факторов внешней и внутренней среды // Вісник СумДУ. – Серія: Економіка. – 2010. – № 1. – С. 97–102.

3. Минаев А.А. Концептуальные пути решения основных проблем металлургического комплекса Украины [Электронный ресурс] / А.А. Минаев, В.В. Кисиль // Научные труды ДонНТУ. Серия: Металлургия. – Донецк, 2011. – Вып. 13(194). – С. 3-11. – Режим доступа : <http://ea.donntu.edu.ua/handle/123456789/16426>.

Герасименко Ю.М.

студентка,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут»

ОГЛЯД СУЧАСНИХ МЕТОДИК ПРОГНОЗУВАННЯ ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ

В умовах перехідної економіки різко зростає роль фінансових компонентів організації господарської діяльності підприємств. Це зумовлено ліквідацією безповоротної державної підтримки збиткових підприємств та зміни умов їх кредитування з боку банківської системи, невід'ємною рисою якого стає оцінка якості фінансового стану підприємств і впевненості в його стабільності. Це привело до того, що фінансова стабільність, ділова активність і фінансова ефективність стають основними елементами, які гарантують його виживання на ринку, бо банкрутство суб'єкта господарювання є настільки ж ймовірним результатом діяльності як тривале й ефективне його існування.

Розробкою методик і критеріїв прогнозування банкрутства займалися такі провідні вчені як Е. Альтман, У. Бівер, Р. Ліс, Г. Спрінгейт, Дж. Таффлер, Г. Тішоу, Д. Дюран, Р. Сайфуллін, Г. Кадиков, В. Ковальов та ін. Вагомий внесок у вирішення проблемних питань з банкрутства та антикризового управління зробили вітчизняні вчені: І. Жук, Л. Лігоненко, О. Терещенко, Т. Тесленко та ін. Однак, як і зарубіжні, так і вітчизняні методики мають певні недоліки, що ускладнюють їх застосування на підприємствах України.

Метою даної статті є аналіз існуючих зарубіжних та вітчизняних методик діагностики банкрутства підприємства та визначення їх недоліків при застосуванні на українських підприємствах.

Одним з найважливіших інструментів системи раннього запобігання та прогнозування банкрутства підприємств є дискримінантний аналіз [5].

Існує значна кількість методів діагностики за допомогою моделей ймовірності банкрутства, деякі з існуючих моделей прогнозування ймовірності банкрутства представлені в табл. 1